

PSICOLOGIA EVOLUTIVA I**26908**

Modificat: juliol 2008

Àrea de Psicologia Evolutiva i de l'Educació
Departament de Psicologia l'Educació

Professor/a teoria: Conrad Izquierdo (50), Alicia Peralta (10 i 30) i Sònia Sánchez (20)

Professores pràctiques i docència tutoritzada: Neus Calaf, María José Luque, Meritxell Portell, Sonia Sanchez.

OBJECTIUS GENERALS DE L'ASSIGNATURA

L'objectiu principal de l'assignatura és el de proporcionar uns coneixements teòrics i pràctics sobre alguns dels principals processos de l'evolució humana: la capacitat d'adaptació a l'entorn des del naixement; l'origen i el desenvolupament de la comunicació i de la parla, i les formes intel·ligents amb les quals l'individu organitza el món que l'envolta per a comprendre'l.

Es donaran a conèixer els principals problemes que es plantegen dins la Psicologia Evolutiva aportant-hi algunes de les teories amb les quals s'interpreta actualment el desenvolupament humà.

TEMARI

1. Introducció a l'estudi del desenvolupament humà

- Les nocions d'evolució, desenvolupament i gènesi.
- Breu perspectiva històrica de l'estudi de la infància.
- Qüestions plantejades per la Psicologia del desenvolupament. La dialèctica individu - medi.
- Les principals escoles teòriques en l'estudi del desenvolupament.

2. Els dos primers anys de vida.

- Desenvolupament neonatal.
- El desenvolupament perceptiu.
- Psiquisme i moviment. Desenvolupament psicomotor. Noves aportacions.
- L'explicació piagetiana del període sensomotor. La noció d'objecte. Noves aportacions.
- L'emergència de la comunicació mare-nen.
- Comunicació, coneixement i socialització.
- Representació i simbolització.
- L'emergència dels primers significats. El joc i el dibuix.

3. La infància (entre els dos i els onze anys)

- Adquisició del llenguatge. Perspectives teòriques.
- Comprensió i producció del llenguatge oral. De les primeres paraules als primers enunciats.
- Pragmàtica del llenguatge: parlar per a comunicar.
- El desenvolupament de la intel·ligència

- L'egocentrisme infantil. Noves aportacions.
- Les operacions concretes. Algunes nocions operatòries: classificació, conservacions, seriació.

4. Desenvolupament de les estratègies cognoscitives.

- Estructuralisme i funcionalisme. Revisió de les nocions d'estadi. Els mecanismes del desenvolupament.
- L'enfocament del processament de la informació. Les aportacions neopiagetianes.
- Representació i coneixement: teoria de la Redescripció Representacional i dels Models Mentals.
- Desenvolupament cognoscitiu a l'adolescència.

5. Context social, educatiu i desenvolupament cognoscitiu

- Interacció social i coneixement. Conflicte sociocognoscitiu.
- Desenvolupament cognitiu i mediació social.
- Cultura i desenvolupament cognitiu.

Aquest temari és general i es concretarà amb cada grup d'acord a les qüestions que seleccioni cada professor/a.

ESTIMACIÓ HORES TEMARI

Per cada hora lectiva de classe, aproximadament, caldrà fer-ne dues hores de treball d'estudi personal.

PRÀCTIQUES

a) Modalitat Pràctiques d'aula

Les pràctiques tenen com a finalitat principal conèixer, analitzar i identificar algunes de les característiques evolutives dels infants referents al seu desenvolupament psicomotriu, de la comunicació i el llenguatge i, cognitiu.

Per aconseguir aquest objectiu, els estudiants han de planificar i dur a terme l'observació d'un infant i fer-ne una anàlisi de les dades recollides. L'anàlisi consisteix en associar les característiques evolutives dels infants (psicomotricitat, llenguatge i cognició) amb els coneixements teòrics. El treball es realitza en grup (treball d'equip de 5 ó 6 estudiants aproximadament) que amb una freqüència quinzenal es treballa a l'aula.

b) Modalitat optativa de Pràctiques de camp

Modalitat opcional només pels grups 20 i 50 amb possibilitat de participació d'un percentatge d'estudiants. Els professors i les professores de pràctiques oferiran als alumnes la possibilitat de participar en projectes educatius que suposin la interacció amb nens o adolescents. Aquestes pràctiques suposen el desplaçament setmanal a una escola o equipament educatiu i la participació directa en activitats amb objectius educatius, la participació en sessions formatives i la tutorització personalitzada del treball de l'alumne. La oferta d'aquest tipus de pràctiques està condicionada a la disponibilitat dels projectes en que participen professors i investigadors de la UAB.

ESTIMACIÓ HORES PRÀCTIQUES

S'estima unes 20 hores de participació, tant a l'aula com fora de ella, en els dos tipus de pràctiques.

DOCÈNCIA TUTORITZADA

La docència tutoritzada està incorporada a la pràctica i es realitzarà presencial i/o virtualment, i s'adequarà al tipus de pràctiques (d'aula o de camp).

Cada professor pot endegar iniciatives per a promoure la comunicació personal que implica la docència tutoritzada.

L'avaluació de la docència tutoritzada serà un element qualitatiu de ponderació respecte a la nota final del treball pràctic.

AVALUACIÓ

El conjunt d'activitats d'avaluació continuada i examen final de teoria està valorat amb el 50% de la nota final i les pràctiques amb el 50% restant. Tanmateix, per aprovar l'assignatura cal tenir aprovades ambdues parts amb una puntuació mínima de 5.

La tipologia de prova final i d'avaluació continuada serà especificada per cada professor/a dels diferents grups.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia fonamental:

Perinat, A. (1998). *Psicología del desarrollo. Un enfoque sistémico*. Barcelona: EDIUOC.

Palacios J.; Marchesi A.; Coll, C (2001) *Desarrollo Psicológico y Educación.I. Psicología Evolutiva*. Madrid:Alianza.

Berger, K.H. (2007). *Psicología del desarrollo: infancia y adolescencia*. Madrid: Médica Panamericana.

Bibliografía adicional

Bermejo (1994). *Desarrollo Cognitivo*. Madrid: Síntesis.

Delval J. (1994). *Desarrollo Humano*. Madrid: Siglo XXI.

Rogoff, B. (1993): *Aprendices del pensamiento*. Paidós. Barcelona.

Donaldson, M. (1979): *La mente de los niños*. Morata. Madrid.